

P7_TA(2013)0228

Toegang van Myanmar/Birma tot het stelsel van algemene tariefpreferenties

Resolutie van het Europees Parlement van 23 mei 2013 over hernieuwde toegang van Myanmar/Birma tot het stelsel van algemene tariefpreferenties (2012/2929(RSP))

Het Europees Parlement,

- gezien zijn eerdere resoluties over Birma/Myanmar, met name die van 20 april 2012¹ en van 22 november 2012², en zijn resolutie van 13 september 2012 over de vervolging van Rohingya moslims in Birma/Myanmar³,
- gezien de conclusies van de Raad Buitenlandse Zaken van de EU van 23 april 2012 over Birma/Myanmar,
- gezien de gemeenschappelijke verklaring van 15 juni 2012 van de hoge vertegenwoordiger, Catherine Ashton, en de commissaris voor Handel, Karel De Gucht, waarin wordt verzocht de handelspreferenties voor Birma/Myanmar te herstellen en gezien de verklaring van 6 februari 2013 van de woordvoerder van de hoge vertegenwoordiger waarin de mogelijke oprichting van een task force Myanmar-EU wordt aangekondigd teneinde de economische samenwerking te versterken,
- gezien het voorstel van de Commissie voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot intrekking van Verordening (EG) nr. 552/97 van de Raad houdende tijdelijke intrekking van de voordelen van het aan Myanmar/Birma toegekende stelsel van algemene tariefpreferenties (COM(2012)0524),
- gezien Verordening (EG) nr. 732/2008 van de Raad van 22 juli 2008⁴ houdende toepassing van het huidige stelsel van algemene tariefpreferenties (SAP),
- gezien de resolutie betreffende de krachtens artikel 33 van de IAO-statuten ten aanzien van Myanmar getroffen maatregelen, die op 13 juni 2012 door de Internationale Arbeidsconferentie werd aangenomen,
- gezien de gezamenlijke strategie van Myanmar/Birma en de IAO voor de uitroeiing van dwangarbeid tegen uiterlijk 31 december 2015, zoals bekrachtigd door de autoriteiten van Myanmar/Birma op 5 juli 2012,
- gezien het document van de regering van de VS d.d. 11 juli 2012 getiteld ‘Reporting Requirements on Responsible Investment in Burma’⁵,
- gezien het verslag van 6 maart 2013 van de speciale rapporteur van de Verenigde Naties over de mensenrechtensituatie in Myanmar/Birma,

¹ Aangenomen teksten, P7_TA(2012)0142.

² Aangenomen teksten, P7_TA(2012)0464.

³ Aangenomen teksten, P7_TA(2012)0355.

⁴ PB L 211 van 6.8.2008, blz. 1.

⁵ <http://www.humanrights.gov/wp-content/uploads/2012/07/Burma-Responsible-Investment-Reporting-Reqs.pdf>

- gezien de in 1998 aangenomen Verklaring over de fundamentele principes en rechten met betrekking tot werk van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) en de verdragen van de IAO tot vaststelling van universele fundamentele arbeidsnormen betreffende: de afschaffing van gedwongen arbeid (nr. 29 (1930) en nr. 105 (1957)); vrijheid van vereniging en het recht op collectieve onderhandelingen (nr. 87 (1948) en 98 (1949)); de afschaffing van kinderarbeid (nr. 138 (1973) en nr. 182 (1999)); en non-discriminatie op het werk (nr. 100 (1951) en nr. 111 (1958)),
- gezien het actieplan ter voorkoming van de rekrutering en het inzetten van kinderen door het leger van Myanmar/Birma, dat op 27 juni 2012 is ondertekend door de regering van Birma/Myanmar en de VN,
- gezien het VN-Verdrag inzake de rechten van het kind, en met name artikel 38,
- gezien de VN-richtsnoeren voor het bedrijfsleven en de mensenrechten¹ en de conclusies van de Raad Buitenlandse Zaken van 8 december 2009²,
- gezien de in mei 2011 bijgewerkte OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen,
- gezien het initiatief voor wereldwijde verslaglegging ("Global Reporting Initiative") en de richtlijnen voor duurzaamheidsverslaglegging hiervan ("Sustainability Reporting Guidelines")³,
- gezien de VN-beginselen inzake verantwoord investeren (UNPRI),
- gezien de mededeling van de Commissie met als titel "Pakket verantwoordelijke ondernemingen" (COM(2011)0685),
- gezien de lopende onderhandelingen over het voorstel van de Commissie voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 2004/109/EG (de "transparantierichtlijn") (COM(2011)0683) en het voorstel van de Commissie voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de jaarlijkse financiële overzichten, geconsolideerde financiële overzichten en relevante verslagen van bepaalde ondernemingsvormen (COM(2011)0684), tot wijziging van richtlijn 2003/51/EG (de "verslagleggingsrichtlijn"),
- gezien zijn resolutie van 25 november 2010 over maatschappelijk verantwoord ondernemen in het kader van internationale handelsovereenkomsten⁴,
- gezien zijn resoluties van 6 februari 2013 over "Maatschappelijk verantwoord ondernemen: het bevorderen van de belangen in de samenleving en de weg naar duurzaam en inclusief

¹ 'Guiding Principles on Business and Human Rights: Implementing the United Nations "Protect, Respect and Remedy" Framework' of 16 June 2011, endorsed by the UN Human Rights Council: <http://www.business-humanrights.org/media/documents/ruggie/ruggie-guiding-principles-21-mar-2011.pdf>

² <http://www.business-humanrights.org/SpecialRepPortal/Home/Protect-Respect-Remedy-Framework> en http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/foraff/111819.pdf

³ versie 3.1, maart 2011: <https://www.globalreporting.org/resource/library/G3.1-Sustainability-Reporting-Guidelines.pdf>

⁴ PB C 99 E van 3.4.2012, blz. 101.

herstel"¹ en over "Maatschappelijk verantwoord ondernemen: verantwoordelijk en transparant zakelijk gedrag en duurzame groei"²,

- gezien de eerste interparlementaire bijeenkomst EP-Myanmar, die gehouden werd van 26 februari tot en met 2 maart 2012, en het verslag daarvan³,
 - gezien artikel 110, lid 2, van zijn Reglement,
- A. overwegende dat de mensenrechtensituatie in Myanmar/Birma fragiel blijft, ondanks de stappen die door de regering van president Thein Sein worden ondernomen;
- B. overwegende dat Myanmar/Birma in een regio ligt die met name voor de EU, de Verenigde Staten, China, India en Australië van groot strategisch en geopolitiek belang is;
- C. overwegende dat de veranderingen die nu plaatsvinden aanzienlijke kansen scheppen voor de ontwikkeling van veel betere betrekkingen tussen de Europese Unie en Myanmar/Birma, de ondersteuning van het hervormingsproces en een bijdrage tot de economische, politieke en sociale ontwikkeling;
- D. overwegende dat de Commissie op basis van het oordeel van de IAO dat niet langer sprake is van ernstige en systematische inbreuken op het IAO-Verdrag betreffende dwangarbeid heeft voorgesteld de toegang van Myanmar/Birma tot de algemene tariefpreferenties te herstellen;
- E. overwegende dat Myanmar/Birma volgens schattingen van de IAO nog steeds ongeveer 5 000 kindsoldaten telt;
- F. overwegende dat omzichtigheid is geboden, aangezien er volgens het verslag van de speciale rapporteur van de VN over de mensenrechtensituatie in Myanmar ernstige zorgen over mensenrechten blijven bestaan, onder andere over willekeurige detentie, gedwongen verplaatsing, de inbeslagneming van land, het inzetten van kindsoldaten, agressie tegen etnische minderheden en een zwakke rechterlijke macht;
- G. overwegende dat in het verleden talrijke sectoren van de economie in Myanmar/Birma, zoals de mijnbouw, de houtkap, de olie-industrie, de gasindustrie en de dambouw, rechtstreeks in verband zijn gebracht met ernstige schendingen van de mensenrechten en vernietiging van het milieu, en dat die sectoren tevens de belangrijkste inkomstenbronnen van de militaire regering vormden;
- H. overwegende dat bedrijven die in fragiele staten en gebieden met een zwak bestuur opereren, zoals Myanmar/Birma, een groter risico lopen mensenrechtenschendingen te veroorzaken of hiertoe bij te dragen; overwegende dat er dan ook bijzondere maatregelen nodig zijn om dit risico te vermijden, zoals wordt erkend in de door de Amerikaanse regering opgestelde verslagleggingsvereisten voor verantwoord investeren in Myanmar/Birma;

¹ Aangenomen teksten, P7_TA(2013)0050.

² Aangenomen teksten, P7_TA(2013)0049.

³

- I. overwegende dat Europese bedrijven en hun dochterondernemingen en onderaannemers een belangrijke rol kunnen spelen in de bevordering en verspreiding van sociale en arbeidsnormen wereldwijd;
- J. overwegende dat elk bedrijf dat actief is in Myanmar/Birma, zijn verplichting moet nakomen om de internationale normen inzake mensenrechten na te leven en daarom:
 - (a) moet voldoen aan de nationale en internationale wettelijke verplichtingen op het vlak van mensenrechten, sociale en arbeidsnormen en milieuwetgeving,
 - (b) een oprecht engagement moet tonen ten opzichte van de rechten, de bescherming en het welzijn van zijn werknemers en van burgers in het algemeen,
 - (c) de vrijheid van vereniging en het recht op collectieve onderhandelingen moet garanderen,
 - (d) af moet zien van landroof en van de gedwongen verplaatsing van lokale bevolkingsgroepen,
 - (e) elke inbreuk snel en doeltreffend moet afhandelen;
1. erkent dat president Thein Sein en andere hervormers in Myanmar/Birma het afgelopen jaar belangrijke stappen hebben ondernomen door de invoering van democratische hervormingen, die de Commissie ertoe hebben aangezet voor te stellen om Myanmar/Birma opnieuw toegang te verlenen tot het stelsel van algemene tariefpreferenties (SAP); moedigt hen aan dit proces met spoed voort te zetten zodat volledige democratisering, consolidering van de rechtsstaat en eerbiediging van alle mensenrechten en fundamentele vrijheden tot een permanente en onomkeerbare staat worden;
2. dringt aan op doorlopende vredesonderhandelingen met etnische groeperingen, met name de Kachin, en dringt er bij de autoriteiten van Myanmar/Birma op aan een actieplan op te stellen om een einde te maken aan de repressie jegens de Rohingya, en andere verdrukte minderheden, inclusief de verlening van burgerschapsrechten, een aanpak van de diepgewortelde vooroordelen en discriminerende attitudes op basis van ras en religie en de ontwikkeling van een beleid van integratie en verzoening op lange termijn voor ontheemde gemeenschappen;
3. verzoekt de regering van Myanmar/Birma zich te houden aan de beginselen van goed bestuur en alle nog resterende politieke gevangenen onverwijld en onvoorwaardelijk vrij te laten; dringt er verder bij de regering van Myanmar/Birma op aan te zorgen voor de eerbiediging van de vrijheid van mening en meningsuiting, vereniging en vergadering en nauw te blijven samenwerken met organisaties als de IAO om dwangarbeid uit te roeien en ervoor te zorgen dat de tenuitvoerlegging van de wetten op werknemersorganisaties en vreedzame betogingen en bijeenkomsten stroken met de internationale normen inzake mensenrechten;
4. dringt er bij de regering van Myanmar/Birma op aan het Verdrag tegen foltering en andere wrede, onmenselijke of ontorende behandeling of bestraffing en het facultatieve protocol hierbij te ratificeren, het Internationale Comité van het Rode Kruis en nationale monitoringgroepen volledige toegang te verlenen tot gevangenen en onmiddellijk doeltreffende maatregelen te nemen om foltering en mishandeling te voorkomen;

5. dringt bij de regering van Myanmar/Birma aan op een bespoediging van de inspanningen voor een herziening en hervorming van de wetgeving en wetsbepalingen die strijdig zijn met de internationale mensenrechtennormen, met duidelijke streefdata voor de afsluiting van elke herziening; merkt op dat bij deze hervormingen sprake moet zijn van onbelemmerde deelname van maatschappelijke groeperingen en van assistentie van internationale mensenrechteninstanties als het Hoge Commissariaat van de Verenigde Naties voor de mensenrechten (Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights, OHCHR); verzoekt de regering te zorgen voor effectieve tenuitvoerlegging van de nieuwe en herziene wetten, inclusief door opleiding en capaciteitsopbouw van de tenuitvoeringsleggingsinstanties, beoefenaars van juridische beroepen, rechtshandavingsfunctionarissen en rechterlijke macht;
6. betreurt het feit dat het Hoge Commissariaat van de Verenigde Naties voor de mensenrechten ondanks diverse beloften van president Thein Sein nog geen permanente aanwezigheid in het land heeft kunnen realiseren;
7. onderstreept het feit dat het belangrijk is op onafhankelijke wijze alle beschuldigingen van mensenrechtenschendingen in conflictgebieden te onderzoeken en de medewerkers van de Verenigde Naties en andere medewerkers van hulporganisaties en humanitairehulpverleners toegang te verlenen tot al wie humanitaire hulp nodig heeft, zowel in door de regering als in niet door de regering gecontroleerde gebieden;
8. verzoekt de regering van Myanmar/Birma haar samen met de IAO opgestelde actieplan voor de uitroeiing van dwangarbeid tegen uiterlijk 31 december 2015 volledig ten uitvoer te leggen en nauw te blijven samenwerken met organisaties als de IAO om deze praktijk uit te bannen en ervoor te zorgen dat de tenuitvoerlegging van de wetten op werknemersorganisaties en vreedzame betogingen en bijeenkomsten stroken met de internationale normen inzake mensenrechten;
9. neemt kennis van de uitvoering van de wet inzake buitenlandse investeringen van november 2012, die gepaard gaat met een ongekeerde liberalisering van de economie; onderstreept het belang van ratificering van het IAO-memorandum dat ondertekend is door het Birmese ministerie van arbeid en dat tot doel heeft tot 2015 een einde te maken aan dwangarbeid, alsmede van uitvoering van het plan om anticorruptie- en belastingwetgeving in te voeren;
10. erkent dat de veranderingen traag verlopen en internationale hulp en ondersteuning nodig hebben, als gevolg van het langdurige militaire bewind dat tot alle lagen van de Birmese samenleving is doorgedrongen en deze heeft vormgegeven, en ondanks de belangrijke democratiseringsinitiatieven;
11. is ernstig bezorgd over berichten dat er nog steeds kinderen gedwongen worden om toe te treden tot het Tatmadaw Kyi (het leger van Myanmar/Birma) en de grenswacht, en roept de regering van Myanmar/Birma derhalve op onverwijld alle aspecten ten uitvoer te leggen van het actieplan inzake kindsoldaten dat de regering en de VN hebben ondertekend, en de bescherming van kinderen hoog op de hervormingsagenda te zetten;
12. roept de regering van Myanmar/Birma op te waarborgen dat landbouwers en gemeenschappen worden beschermd tegen confiscatie van land en onteigening, overeenkomstig internationale normen; neemt kennis van de zorgen omtrent de grondwet, de wet op landbouwgrond en de wet op onbebouwd, braakliggend en onontgonnen land, die de regering in staat stellen land op te eisen voor alle projecten die zij als "van nationaal

belang" bestempelt en alle "onbebouwde" grond te benutten, ook al is deze in gebruik en bepalend voor het levensonderhoud van gemeenschappen; stelt verder vast dat zakenlieden met goede contacten wettelijke stappen ondernemen om dergelijk land als hun eigendom te laten registreren;

13. onderstreept hoe belangrijk het is dat het kortetermijnprogramma voor handelsgerelateerde bijstand van de Commissie in 2013 van start gaat; verzoekt de regering van Myanmar/Birma om haar handelsinstellingen en -beleid te versterken met het oog op de positieve effecten ervan voor de economie van het land, en om alle noodzakelijke stappen te zetten om maximaal te profiteren van de handelgerelateerde EU-bijstand en van het herstel van de Everything But Arms-preferenties;
14. dringt aan op verhoging van de bilaterale EU-ontwikkelingssteun aan Myanmar/Birma in het meerjarig financieel kader en verzoekt de regering van Myanmar/Birma in alle opzichten steun te verlenen aan de activiteiten op de belangrijkste terreinen van het Europees instrument voor democratie en mensenrechten (EIDHR): versterking van de democratie en de rechtsstaat en eerbiediging van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden; wijst in dit verband op het werk van het door de EU gesubsidieerde Myanmar Peace Centre; verwacht van de regering van Myanmar/Birma dat zij de opening van een regionaal VN-kantoor van de hoge commissaris voor de mensenrechten met een volledig mandaat aanvaardt en faciliteert, daar het land niet alleen technische bijstand nodig heeft, maar ook mechanismen voor nauwlettend toezicht op de mensenrechten;
15. neemt kennis van het besluit van de Organisatie van Zuidoost-Aziatische naties om in te gaan op het aanbod van Myanmar/Birma om in 2014 het voorzitterschap van de organisatie te bekleden, als teken van hernieuwd vertrouwen in het land;
16. benadrukt dat de regering van Myanmar/Birma haar handelsinstellingen en -beleid moet versterken, een plan moet opstellen voor het versterken van de anticorruptie- en belastingwetten, en een kader voor bedrijven moet opstellen in overeenstemming met de internationale normen inzake maatschappelijk en ecologisch verantwoord ondernemen;
17. spreekt zijn voldoening uit over de toezegging van de regering van Myanmar/Birma om zich aan te sluiten bij het transparantie-initiatief van de mijnbouwindustrie (EITI), dat landen ertoe verplicht opening van zaken te verschaffen omtrent de inkomsten die zij verkrijgen uit mijnbouw- en economische activiteiten; verzoekt de regering van Myanmar/Birma daarnaast de EITI-eisen zo spoedig mogelijk volledig na te leven door aan de desbetreffende vereisten te voldoen, en de samenleving hierbij volledig te betrekken;
18. erkent dat verantwoorde en duurzame handel en investeringen – ook met en van de Unie – de inspanningen van Myanmar/Birma kunnen ondersteunen om armoede te bestrijden en om ervoor te zorgen dat de maatregelen ten goede komen aan grotere delen van de bevolking; merkt echter op dat hierbij de eerbiediging moet worden bevorderd van de strengste normen inzake integriteit en maatschappelijk verantwoord ondernemen, zoals bepaald in de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen, de VN-richtsnoeren inzake bedrijfsleven en mensenrechten en de EU-strategie 2011-2014 ter bevordering van maatschappelijk verantwoord ondernemen (COM(2011)0681);
19. is van mening dat bekendmaking aan investeerders en consumenten een belangrijke motor is voor maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) en dat deze bekendmaking moet zijn gebaseerd op gemakkelijk toepasbare en meetbare sociale en milieubeginselen;

benadrukt dat het eveneens belangrijk is om de waarde van Europese investeringen op de lange termijn te beschermen; dringt erop aan dat dergelijke bekendmaking stevig wordt gegrondvest op steun voor de VN-beginselen inzake verantwoord investeren en het beginsel van geïntegreerde verslaglegging;

20. neemt nota van de bij de huidige hervorming van de transparantierichtlijn en de verslagleggingsrichtlijn gezette positieve stappen om het onderwerp MVO aan te pakken, terwijl tegelijkertijd een evenwicht tot stand wordt gebracht tussen het legitieme streven naar transparantie en de plicht om rekenschap af te leggen enerzijds en de last van de rapportageverplichting voor bedrijven anderzijds; spreekt zijn krachtige steun uit voor het wetgevingsvoorstel inzake verslaglegging per land op basis van de EITI-normen en inzake verslaglegging over omzet en winst, alsmede belasting en inkomsten, teneinde corruptie te bestrijden en belastingontduiking te voorkomen; onderstreept dat dergelijke verslaglegging per land de sectoren moet bestrijken die – in Myanmar/Birma – rechtstreeks in verband worden gebracht met ernstige en systematische mensenrechtenschendingen en vernietiging van het milieu, zoals de mijnbouw-, houtkap-, olie- en gasindustrie;
21. roept de grote Europese bedrijven die zaken doen met Myanmar/Birma op verslag uit te brengen over hun *due diligence*-beleid en –procedures met betrekking tot mensenrechten, rechten van werknemers en het milieu, en over de toepassing van dit beleid en deze procedures;
22. verzoekt de Commissie toezicht te houden op de verplichtingen die bedrijven in de EU zijn aangegaan in het licht van internationaal erkende MVO-beginselen en richtsnoeren, overeenkomstig haar mededeling over de MVO-strategie van de EU, alsook op eventuele vrijwillige vereisten die unilateraal zijn aangenomen door bedrijven in de EU, en om mensenrechtenrichtsnoeren te definiëren voor de olie- en gassector;
23. roept de Commissie op de ontwikkelingen in Myanmar/Birma met betrekking tot dwangarbeid en alle andere ernstige en systematische schendingen van de mensenrechten te blijven volgen en op deze ontwikkelingen te reageren overeenkomstig de geldende procedures en regelingen, waaronder indien nodig hernieuwde voorstellen voor het intrekken van handelspreferenties;
24. verwacht dat de EDEO het Parlement raadpleegt en op de hoogte houdt van het proces tot instelling van een mensenrechtendialoog met Myanmar/Birma;
25. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, de parlementen en regeringen van de lidstaten, en de regering en het parlement van Myanmar/Birma.